

GAZETA

DE TRANSILVANIA.

ANŞA

(KŢ PREANALTA VOIE.)

AL IX-LEA.

N^{ro} 9.

Brashov, 28. Januarie.

1846.

Gazeta de Transilvania şii Філіеа pentрѣ minте, inимѣ şii літературѣ аѣ предѣла по вѣ an дитрег 8 (24 дѣззечерѣ) арѣинт, iar пе вѣ жѣмѣтате an 4 ф. арѣинт. Презѣтерація се поате фаче ла тоате к. к. дерегѣторіѣ де пощѣ, iar дн Іашѣ ла DD-лор N. şii Хр. Георгіѣ şii дн Бѣкзрегѣ ла D. Іосіф Ротанов.

Кѣлтѣл вѣсеріческ şii ашезѣмѣнтѣріле вѣнефѣкѣтѣре а прінѣипатѣлѣ Валахіеѣ.

Кѣнд інстрѣкція пѣвлікѣ вѣне кѣрѣмѣтѣ prodѣче лѣмѣнареа дѣхѣлѣ, атѣнче едѣкація реліѣіосѣ есте менітѣ ка сѣ формеze inima şii сінтїментеле. Нѣмаѣ дн реліѣіе сѣ пот гѣсі прінѣипіле челе адеврѣате а моралѣлѣ. Есте нѣ нѣмаѣ даторіа, чї кїар şii інтересѣл стѣпѣнілор а спрїжїні дѣкїнареа ла челе дѣмнезеіеѣ şii а днпрѣщїа сінтїментеле реліѣіосе. Неувлавіе domнітоаре адѣче тот-деавѣл рѣсврѣтїре статѣрілор, iar кѣлтѣл вѣне дѣкѣвїндат şii аплекат тревїнделор соціетѣдї есте статорнічїреа порочїреѣ статѣлѣ. Дн прївїнда ачеаста лѣкѣрїле клерѣлѣ сѣнт непредѣте маѣ вѣртос дѣкѣнд аѣ днчепѣт а мерѣе де о потрївѣ днпїнте кѣ чївїлісація веакѣлѣ. Днсѣрчїнареа са есте фрѣтоасѣ. Клерѣл стѣ дн фрѣте ла вѣпреа фраѣеаскѣ а оаменїлор, каре вѣпре ел шїе а о prodѣче маѣ фоарте, дѣкѣт тоате челелалте ашезѣ-мѣнтѣрі лѣмнеѣї, дела дѣнсѣл атѣрпѣ пачеа şii одїхна сѣфлетелор, ел пе прїмнеѣе дн браѣеле сале ла пащереа поастрѣ, ел пе петрече ла тоате днѣтѣмплѣрїле вїеѣї, ла кѣ сѣторіе şii ла торѣнт, ел пе адѣче тѣн-гѣїере ла непорочїреле каре сѣферїм. Дечї ла днсѣрчїнареа ачеаста се чер оаменї, карїї нѣ нѣмаѣ сѣнт пѣтрѣшї де сѣїпденїа даторїї-лор лор, дар şii днзестраѣї де черѣтеле дїїп-де а соціетѣдї.

Днпїнте де реформа поліѣеаскѣ а прінѣипатѣлѣ гѣверпѣл провїсор аѣ лѣат дн вѣг-реа де сѣатѣ şii статѣл клерѣлѣ. — Регѣ-ламентѣл органїческ десровїнд пе преодїї сателор де сарчїні некѣвенїте мїсії лор, леаѣ акордат нїше сѣкѣтїрї спре а се пѣтеа окѣпа маѣ тѣл де спеѣїала лор даторїе дѣхвнї-чеаскѣ. Едѣкація клерѣлѣ фѣ де тот скїм-ватѣ. Патрѣ семїнарїї фѣрѣ deskїсе ла анѣл 1840, адїкѣ семїнарѣл чентрал а мїтрополїеї дн Бѣкзрегѣї şii а епархїїлор де Рѣмнїк, Арѣїш şii Бѣзеѣ. Днтрѣнселе сѣ афлѣ 110 школарї, адїкѣ 40 ла Бѣкзрегѣї, 30 ла Рѣмнїк şii кѣте 20 дн челелалте дѣв семїнаре. Се-мїнарѣл чентрал дн Бѣкзрегѣї есте хотѣрѣт а кѣтпїні днвѣдѣтѣра тѣперїлор каре се дѣкїнѣ карїереѣ вѣсерїчеѣї пе кѣнд стѣдїле

ла челелалте семїнаре сѣнт нѣмаѣ прегѣтї-тоаре.

Дн Валахїа сѣ афлѣ вѣ нѣмѣр mare де ашезѣмѣнтѣрї сѣїнте саѣ тѣлѣстїрї. Докѣ-ментѣріле фѣндamentalе (хрїсоаве), а ачестор ашезѣмѣнтѣрї (каре маѣ тоате сѣнт богат днзестраѣе) ле дндатореазѣ ла вѣнефачере кѣтре оаменї сѣрѣманї şii патїмашї, iar алѣ парте mare днп еле есте сѣпѣсѣ ла ажѣтор кѣ-тре сѣжнтѣл торѣнт şii кѣтре локѣрїле сѣжнтѣ а тѣнѣїлор Сїнаї şii Атос şii ла че-ле дн Рѣмелїа, şii аша еле сѣнт днпѣрѣдїте дн тѣлѣстїрї недѣкїнате şii дн тѣлѣстїрї дѣкїнате. — Мѣлѣстїрїле дѣкїнате прїмнеск пе ігѣменї лор днп ачеле локѣрї. Ігѣменї а-чещї сѣнт днсѣрчїнаѣї кѣ адмїнїстраѣїа аверї-лор тѣлѣстїреѣї, iar маѣ пїпте де а інтра дн фѣнѣїоанеле лор, тревїе сѣ фїе рекѣ-поскѣї де кѣтре гѣверпѣл локал а кѣрѣїа прї-вїгерї еї сѣнт сѣпѣшї. — Еї п'аѣ воїе а дн-стреїна аверїле челе немішкѣтоаре а тѣлѣстїреї. *) Пѣдѣрїле нѣ се пот тѣїа нїчї нептрѣ сеама тѣлѣстїреї нїчї дѣпѣ контракт дат ла алѣї, дѣкѣт нѣмаѣ дѣпѣ воїеа лѣатѣ дела гѣверпѣл локал. Контрактѣріле де арен-дѣ сѣ пот днкеїа нѣмаѣ пе треї анї, iar ванїї аренѣї сѣ пот да нѣмаѣ пе вѣ an де зїле дн-пїпте. Ігѣменїї нѣ пот зѣлоѣї саѣ днпрѣ-мѣта аверїле мїшкѣтоаре саѣ неміш-кѣтоаре, дѣкѣт нѣмаѣ прїп шїїнда şii днпѣ-терпїчїреа гѣверпѣлї локал. Кѣ вѣ кѣвѣлт гѣверпѣл прївїгеазѣ кѣ сѣкѣтпѣтате ла тоатѣ адмїнїстраѣїа аверїлор тѣлѣстїреѣї че есте şii потрївїт гѣндѣрїлор фѣндаторїлор, дѣпѣ каре локѣрїле челе сѣжнтѣ нѣ аѣ алт дрепт ла аверїле немішкѣтоаре а тѣлѣстїрїлор дѣ-кїнате дѣкѣт а прїмі нѣмаѣ сѣкѣрѣл де ванї хотѣрѣт прїп хрїсоавеле фѣндаторїлор.

Нѣмѣрѣл тѣлѣстїрїлор прінѣипатѣлѣ есте:	
Мѣлѣстїрї недѣкїнате	16
„ дѣкїнате ла сѣжнтѣл торѣнт	8
„ „ „ тѣнѣтеле Сїнаї	3
„ „ „ „ Атос	14
„ „ „ комѣнїтѣдїїле Рѣ-мелїеї	18

Сѣма 59

*) Дар челе мїшкѣтоаре, каре знеорї сѣнт фоарте сѣкѣтпѣ??
Red.

Пе лъпгъ тълъстїрїле ачеле сънт ши
 маї тълте пълпїчїї, адїкь
 Атърпате де тълъстїрїле не дкїпате 15
 " " " дкїпате 25

Съта 40*)

Днзестрърїле челе богате а тълъстїрї-
 лор п'аъ лїпсїт а траде асвпра лор вьгареа
 де сеатъ а лакомїлор прїнци фанарїодї. Постъ-
 рїле ігъменїлор фъръ вьндѣте, амерїндърїле
 де тот фелъ фъръ мїжлоаче де стоарчере,
 ажтор де ванї саъ черѣт маї тотдеавна свѣт
 кьвълт де а дпїмпїна келтвїелїе естраордї-
 паре а статълї ши аша дьнїле евлавїей фъръ
 прадъ де чеа маї вьрѣт лъкомїе. — Кър-
 твїреа провїсорїкь фїреце аъ арѣккат окїї
 асвпра ачестей неорьндѣелї. Дн регламен-
 тъл органїческ саъ хотърѣт ла авл 1832 пї-
 ще параграфе дьпъ каре сънт а се къртвї а-
 верїле тълъстїрїлор челор дкїпате ши аче-
 лор не дкїпате. Саъ хотърѣт келтвїелїе
 ашезъмѣнтълвї ши а кълтълвї, прекът ши
 партеа ачеа дїп венїтърї, каре есте хотърѣ-
 тъ а се контрївї ла ашезъмѣнтърїле пьвлї-
 че де вїнефачере.**) — Дареа дн арендъ а
 мошїлор тълъстїрещї пѣ маї есте дн ком-
 петенда ігъменїлор, фїндкь ачещїа прїп актърї
 префькѣте аъ щївт а фаче съ кьргъ дн вь-
 сїпарьл лор чеа маї маре парте а венїтърї-
 лор. Дареа дн арендъ а мошїлор тълъстї-
 рещї съ фаче акът прїп мезатъл пьвлїк дн
 фїнда ши а мїтрополїтълвї ши а марелвї
 логофѣт вїсерїческ. Саъ хотърѣт ажторьл
 каре есте а се да вїсерїчїлор ши пьспїчїлор
 (Einsiedeleien) съраче дрепт деспъгьвїрї пен-
 тръ прївїлегїїе лор де маї пайоте каре фъръ
 авллате прїп регламентъл органїк; — асе-
 менеа с'аъ хотърѣт ши трактаментъл ігъме-
 нїлор ши а преодїлор.

(Ва зрѣта).

TRANSLVANIA.

Брашов, 25. Іан. О дескоперїре преа
 интересантъ ши де маре фолос ротънїлор
 негъдеторї пьтълтєнї с'аъ фькѣт пѣ аша
 де тълт дн архївъл вїсерїчей челеї марї ро-
 тълпещї дїп Шкеї. С'аъ афлат адїкь о табелъ
 офїчалъ веке де анї 77 днтемеїатъ пе
 зп прївїлецїѣ днтърътєск векїѣ де анї 145;
 дїп ачєаши се vede, кь пе ачеле тїмпърї не-
 гъдеторї ротънї пьтълтєнї свпшї ла їрїс-
 дїкѣя маїстратълвї пьртърорї де комерчїѣ
 дн рьсърїт ши дн прїнципате ера песте ше-
 птезечї, ши де алт неат авїа чїнчї. Ва съ
 зїкь пїчї ротънїї негъдеторї дїп Брашов пѣ
 сънт венетїчї де їерї алалтїерї, кьт аъ пълъ-
 кѣт зпора а скорпї. Дар сънт премєнїдї?
 Аша се премєнєск ши се скїмьѣ фамїїїе
 дн ораше негъдеторєщї песте тѣтъ лъшеа;
 дар сїмьвреле ши стратъл рьтълне тот чел
 апїк. Кьзтадї ши ла цехърїле съсєщї ши
 кїар ла чеї 23 негъдеторї дїп соціетатеа съ-

сакъ, пьтърѣдї не венетїчї ши вецї афла
 глоате, каре се стрькьрѣ дїп анї дн анї ши
 се ашазъ дїп цьрї стрьїне дн ачєастъ че-
 тате. — —

(Каса де пьстрат. Дн 3. Февр. се
 цїнъ адънаре цєнералъ а тьтърор тьдъларї-
 лор ачєствї ашезъмѣнтъ сънт прєшедїнда Длїї
 сенатор Карол Міс. Се ащєрпърѣ сокотелїе
 авлале: ресълтатъл ачєлораш есте фѣрте дн-
 вькьрѣторїѣ. Треава че днтоарсе ачєастъ
 касъ дн а. 1845 дъ пьтърьл 777,501 ф. 33 3/4
 крї, адїкь 393,461 ф. 5 3/4 крї прїмїдї ши
 384,040 ф. 37 3/4 крї арц. дадї саъ ерогадї.
 Кьщїгьл кьрат фъ 3216 ф. 30 2/4 крї арц., дїп
 каре а патра парте се dede їарьш пе сеата
 спїталълвї четъдєї. Фондъл де ресєрвъ а-
 дїкь сїмьвреле касєї аъ крескѣт ла 8901 ф.
 55 крї арц. Ашезъмѣнтъл ачєста дела 1836
 крескѣ дн адевър кь о їдєалъ неащєптатъ;
 лъквїторїї пе зї че мерце дї даъ credit тот
 маї маре. —

Сївїїѣ. Казса адецерїї де граф ал па-
 цїей съсєщї кьпрїнде дьхърїле тьтърор сасї-
 лор, кь ачєа осєвїре днсъ, кь зпїї фак пре-
 тенсїї преа комїче ши зпїї їарьш кь тотъл
 егѣстїче дела фїїторїѣл кап ал пачїей. Аша
 зїче Wochenblatt ла Nr. 10. — Консїсторїѣл
 чел маре адїкь соборьл евангєлїко-сьсєск
 днкъ дїне токма акът адънърї дн прїчїнїлє
 вїсерїчєщї. Пїлдъ фьртѣсѣ ши пєнтръ алдїї.

Sieb. Wochenblatt е пофїт а пьвлїка дн
 тїпарїѣ пьтърьл авонацїлор сьї, пєнтръ-ка
 пачїа сьсєаскь съ кьвоаскь ва дьпъ зп тер-
 мометръ, кь кьтъ кьлдърѣ дьврьдїшазъ
 оамєнїї еї пьвлїчїтатеа. (Bine, bine.)

Sieb. Bote дн Nr. 10 скоате дїп зп де-
 крет а фєрїчїтълвї днтърат Іосїф II. дела а.
 1781 Ізніе 11 кьвїнтеле ачєстєа: „Крїтїчєле,
 дакъ пѣ сънт скрїєрї де важокьрѣ, атїпгъ орї
 пе чїне, дела дѣмнїторїѣл цьрєї пьлъ ла чел
 дїп зрѣтъ, съ пѣ фїе опрїте, пєнтръ-кь тот
 ївїторїѣл де адевър треьѣ съ се вькьре кь
 афлъ адевърьл ши пе калеа ачєаста.“ — Vote
 адаогъ, кь астьзї є кь тотъл алфелїѣ: зп
 пьзїторїѣ де поапте днкъ те траде ла жѣ-
 декатъ, дакъ чїнева кьтеазъ аї спъне адевърь-
 рьл. Тїпарїѣл есте тїелъл каре поартъ (пѣ-
 маї ле поартъ) пькателе лътеї днтрецї —
 Кьнд те доаре; цєтї. —

Казса колонїсациєї Швабїлор дїп
 Біртемьєрга дн Трансїлванїа. Erd. Ні-
 гадѣ пѣ пьтъ рьвда ши ла Nr. 8 dede зп а-
 так атѣт асвпра колонїсациєї кьт ши асвпра
 прокламацїїлор пьрїнтєлвї Рот ши лънд пе
 ротънї дн апъраре, декларъ кь скопъл ко-
 лонїсациєї ар фї, ка ротънїї дїп пьтълтъл
 крїєск съ фїе котїдї афаръ дїп ачєастъ па-
 трїе, адаосє тотдеодатъ, кь астьзї п'ар маї
 фї лок дешерт спре а колонїса атъдї стрьїнї.
 — Satellit-ul дїп Брашов ла Nr. 10 пе лъп-
 гъ че декларъ, кь пѣ пьтаї 70, чї де о сьтъ
 орї шептезечї швабї вор венї ши вор авєа
 лок дн ачєст пьтълт крїєск спре а да вїа-
 цъ пѣ арворелвї нацїоналїтѣдєї сьсєщї, че-
 ре деодатъ, ка Erd. Ніг. съ апєре маї вїне
 пе ротънїї чеї досъдїдї дїп пьтълтъл неме-

*) Алтанахъл Цьрєї дела 1842 пьтъръ 124 мо-
 пьстїрї ротъпещї ши 66 дкїпате. Кьт съ дн-
 нькьт ачєаста? Ped.

**) Се днпалїєск днтокша? Ped.

шеск ши съ пъ арате атъта воицъ реа ас-
пра колонидилор. Де ачи се дптоарче къ-
тръ редакторъ Газетеі де Трансилваніа ши
л пофетче, ка ел съ ддрепте опіііле че-
ле фалсе прівіторе ла кіетареа швабілор; съ
арате адікъ ромънілор, къ веніреа зпор еко-
номі бзoi ар да дпвдътъръ ши лор кѣм аѣ
дат ши пе аіреа, іар де ачи дпколо „шопті-
ріме де рѣъ воіторе, каре сѣнт маска пріеті-
ніеі се апропіе де ромъні, дп време че спре
скопърі егоістіче воіеск а сепъла дпгъре-
кері, съ ле дптімпіне къ тѣріа ши къ ваза
адевѣрълві.“ Аша скріе Сателлітъл.

Ноі ла провакаціа Сателлітълві ам рѣ-
спѣнде вѣкзроші дптока прекъм сімдім ши
сѣптем пѣтрѣпші де казса ачеаста а колони-
саціеі, токма де ам ши, къ адевѣръл дпн о
парте саѣ дпн алта неар спарче капъл. Дар
фіндкъ дп Іанваріе а. тр. авзрѣм прілеж а
не да пѣререа пе фацъ тот дп ачеастъ каз-
съ; шінд іаръш, къ ромъніі каріі пот чіті
фоі ши кърці ши пѣпъ акѣта ш'аѣ формат
о пѣрере мѣлт пѣціп демаркатъ деспре ко-
лонісаціе, аша афлѣм де прісос а маі рекоче
ачеаш матеріе. Скѣрт, ноі пѣ сѣптем пе-
пріетіні аі колонісаціеі, дпсъ сѣпт кондіці
фоарте лѣтѣрїте. Ноі дп Іѣніе а. тр. неам
дат опііа ши асѣпра реформеі де дпгърці-
реа хотарълор, къ кареа кредем къ Сателлі-
тъл поате фі мѣлѣшїт. Атъта маі дпсе-
тпѣм фѣръ съ воім а вѣтѣта пе чінева, къ
аксіомеле Длѣі Др. Селнер ешїте дп Blätter
für Geist дпн Іан. а. тр. фѣкѣрѣ асѣпра ро-
мънілор імпресіе дѣрероасъ ши спѣрїетоаре.
D. C. адікъ зіче дп ачелеаш, къ спре а ре-
пѣрѣна пе ромъні пѣ é де ажѣс а адѣче
пѣмаі колоніці пемці, чі а маі афла ши алте
міжлоаче апѣрѣтоаре де еі. Дпсѣршїт орї
че веі фаче ромънілор, еі пѣ се пот дпкре-
дїнда, къ п'ар фі чеі маі антїчі лѣквіторї аі
Трансилваніеі ши къ токма чеі пѣціпї венїді
маі тѣрзіѣ дпкъ пѣ сѣпт маі ноі ши маі ве-
петїчі, декѣт дпшіі сасїі. Ромъніі ш'аѣ фѣ-
кѣт ши еі о історіе; пе кареа пѣ лїо маі поте
скоте нїмїні дпн капете, къчї еі сѣпт конвінші
історїчеше ши моралїчеше де адевѣръл аче-
леіаш.

АВСТРИА.

Вїена. Маїестатеа Са к. к. прїп д. са
хотѣрѣ дпн 10. Іанваріе а. к. аѣ вїневоіт
а прїмі дпфіндареа зпѣі консѣлат ѣенерал
к. к. дп Константинопол ши пе лѣпгъ ачеаста
консѣлѣлві ѣенерал, каре ва фї, аі дпкреде
ші постѣл де дїректор а канцеларїеі комер-
ціале, кареа есте дптрѣпїтъ къ к. к. інтер-
пѣпчіатѣръ, легѣнд де ачест пост ал консѣ-
лѣлві ѣенерал ши ваза зпѣі консїліар де кѣр-
те. — Дп легѣтѣръ къ ачесте се дндѣрѣ
M. Ca а дензмі де ѣенерал-консѣл ши дїректор
вретелнїк ал пѣшїтеі канцеларїі къ каракте-
рѣл де консїліар де кѣрте пе актѣлѣл конс-
сіліар де гѣверн дела к. к. кѣтаръ овѣдеаскъ
де кѣрте варонѣл Карол Герїнгер де Еденѣрѣг.

ЦАРА РОМЪНЕАСКЪ.

Бѣкѣрѣшї, 18. Іан. Дп 14. Іан. сеара
се кѣпѣнѣ дп палатѣл дпмнесп реставрат дпн

ноѣ а треіа фїкѣ а Длѣі міністрѣ дпн лѣва-
трѣ Барѣѣ Цїрѣеі апѣте Алесандра къ D.
Алесандрѣ Плагїно. Адѣпареа де воіерї ши
коконе фѣ стрѣлѣчїтоаре. M. Ca Dómnа прї-
мі пе óспедї къ а Са кѣпоскѣтъ градіосїтате
ші влѣндеѣе.

Chronică străină.

Тѣрчіа. Константинопол, 17. Іан. к. п.
Чїне ар маі креде, фамосѣл вѣтрѣп Косрев-
паша, каре де мѣлт се трѣсесе дпн сгомотѣл
полїтічеі, петрекѣнд дп лініѣе, есте рекїе-
нат прїп ферман дпгърѣтеск ла постѣл де
міністрѣ дп локѣл лѣі Сѣлеїман паша, ва съ
зікъ ал доїлеа дѣпъ Ренїд-паша. Чїне кѣ-
поще вїаца ачестѣі вѣрѣват кѣрѣнт ши плека-
реа че о аре ел кѣтре зпа дпн пѣтерїме че-
ле маі тарї дпн Европа, дндатъ дпші ва шї
астѣмпѣра пѣдеждїле че і се ревѣрса дпн
дпнаїтареа зпїкѣлві вѣрѣват де стат че рекѣ-
поще лѣтеа дп Ренїд-паша пентрѣ Тѣрчіа.

Італїа. Рома, 6. Іан. Де кѣтева зіле
дпсѣш папа негодїазъ къ канцеларѣл рѣсеск
графѣл Неселроде дп фінда де фацъ пѣмаі
а кардіналѣлві Латѣрѣшїні. Се ворѣеѣе мѣлт,
къ вїсерїка полонїкъ есте съ довѣндеаскъ ѣ-
пеле зшѣрѣрї тарї. — Се спѣне, къ папа
ар фї зіс дптр'о зі кѣтрѣ D. Неселроде: „Кѣ
Dta аре а се пѣзі чїнева кѣм ворѣеѣе, къчї
ещї отѣл че репрезентеї алїанцъ пѣтратъ.“
Шїм, кѣткъ D. Неселроде с'аѣ пѣскѣт пе о
корабіе а Англїеі, дп портѣл дела Лісабона
дп Португалїа, дпн о фамїліе де граф ѣер-
тан, каре се афла дп дерегѣторїе рѣсаскъ.

12. Іан. Дпн провінціле романе сосеск
шїрї непѣлѣкѣте, тѣрѣрѣсе. Шп дїректор де
полїдіе ла Фоллі іар фѣ пѣшкат зіоа таре.
Прїнсорїле се дпплѣ престе тот.

Франца. Парїс, 16. Іан. Дпн Алцір шї-
рїле сѣпт фѣрте неодїхнїтоаре: Авд-ел-Кадер
ар фї кѣлкат кїар пе пѣтѣлѣл Алцірїтан.
Оастеа франдозїлор пѣді мѣлтъ стрїкѣчзпе.

Стареа Полонїеі афлѣ іаръш лок дп а-
дреса камереі франдозеї; паїрїі о прїмірѣ
тоці дптр'ш глас, къ ачел адаос, къ ле есте
мілѣ де полонї ши къ се мїрѣ, кѣм алте паціі
пѣ се інтересеазъ де а лор казсъ.

(Газ. зпів.)

Дїкціонарїѣ латїно-ромънѣ ши чева пентрѣ
літѣва ромънѣ.

Кѣрділе челе де ѣлтѣеа тревзїпцъ але
зпѣі літѣві сѣпт дїкціонарїѣл ши граматїка.
Дїкціонарїѣл кѣпрїнде дп сіне тоатъ літѣва
дптр'ш лок адѣнатъ, де знде се поате ведеа,
дакъ ачееа есте богатъ орї сѣракъ, кѣлїва-
тѣ орї пелѣкратъ. Іар граматїка аратъ ре-
гѣлеле, дѣпъ каре літѣва тревѣїе вїне ворѣїтъ,
ші дрепт скрісѣ. Акѣм де кѣтѣ таре ши
неапѣратъ тревзїпцъ пе сѣпт повъ ромъні-
лор амѣндоѣе ачесте кѣрці вїне лѣкрате:
(маі алес дїкціонарїѣл) се доведѣѣе дпн ліпса
лор че о сімдім дпн тоате зілеле, фїндзне
тѣртѣрїе ши пе'четателе стрїгѣрї але тѣтѣ-
рор дпвѣдацілор. Аѣ фост къ адевѣрат ро.

тѣни фoarte дѣвѣцаѣ шѣ извѣторѣ де лѣмпараеа паѣіеі сале, каре дѣпайте апроапе де зп секѣл дѣченѣрѣ а лѣкра кѣ сѣргѣицѣ ла дѣкѣионарѣл лѣмѣеі ромѣне, але кѣрор фѣрѣчѣте ресѣлтате с'аѣ шѣ вѣзѣт, дѣндѣсе ачелеа ла лѣмпѣнѣ дѣ доѣе деосевѣте едіѣіі, зпѣл ла Кѣлѣж 1822 шѣ алѣл ла Бѣда 1825; дѣр дѣсѣ треѣѣе сѣ тѣртѣрѣісіт, кѣ амѣндѣе сѣт пѣнѣтрѣ акѣт фoarte недепѣліте, ва де тот сѣраче, авем дѣр треѣѣицѣ де зп дѣкѣионарѣі маї вѣп, маї перфект. — Ачѣастѣ карте пѣ се поате лѣкра вѣне шѣ депѣліт ромѣнеѣе, пѣнѣ пѣ се ва фаче маї дѣтѣѣ о традѣчере десѣѣѣршѣтѣ а зпѣі дѣкѣионарѣі вѣп латѣн, пѣмпѣндѣсе тоате кѣвѣптеле латѣне дѣ ромѣнеѣе, дѣп кареле апої аша лѣкрат се ва пѣтеа скоате шѣ ашеза зп дѣкѣионарѣі десѣѣѣршѣт ромѣн, сѣѣ партеа а П. ромѣно-латѣнѣ.

Вор фѣ фост поате шѣ астѣел де ромѣнѣ, вѣпѣ шѣ дѣвѣцаѣ, карѣі вор фѣ венѣт ла ачѣастѣ іѣеѣе тѣпѣтѣітоаре, ва поате вор фѣ фѣкѣт шѣ чеѣа дѣчеркѣрѣі де а лѣкра зп дѣкѣионарѣі латѣно-ромѣнѣѣ*), кареле есте сѣпѣгрѣл мѣжлок де а не дѣнавѣцѣі шѣ кѣлтѣѣа лѣмѣа ромѣнѣо сѣѣ аша зѣкѣнд, д'а не ажѣта дѣп невоїе, шѣ а не скоате ла лѣман; дѣр дѣсѣ пѣпѣ акѣт п'ам вѣзѣт нѣчѣі зп ефект а зпѣі асемѣнеа лѣѣдаѣіле дѣнтрепѣндѣрѣі, пѣ шѣіт сѣ се фѣі дѣпѣліт ачѣест ресѣлтат, де нѣімінеа пѣ аѣлѣт сѣ се фѣі лѣкрат шѣ дат ла лѣмпѣнѣ ачѣастѣ карте фолосѣітоаре, парте пѣнѣтрѣ маї сѣс зѣсѣл скоп, парте пѣнѣтрѣ тіпѣрѣіі сколарѣі ромѣнѣі, карѣі воїеск а'шѣі дѣпѣдѣовѣі мѣнѣтеа кѣ непѣредѣітеле іѣеі че се аѣлѣ дѣнтрѣачѣастѣ лѣмѣѣ латѣнѣ пѣ пѣмаї класѣкѣ шѣ фoarte богатѣ, дѣр тотдеодатѣ шѣ мѣтѣ ачелеї ромѣне; шѣ аша вѣедѣі фѣрѣ дѣкѣионарѣі дѣтѣмпѣнѣ атѣтеа грѣѣтѣцѣі ла дѣвѣѣдѣареа еї, де кѣтѣѣа пѣ кѣпоск алѣл лѣмѣѣ стрѣіпѣ, кѣ каре сѣ се поатѣ ажѣта.

Еміненѣіа са дѣпалт преа-сѣіпѣітѣл Домп Неофѣт архѣепѣіскопѣл шѣ мѣтropolѣтѣл цѣрѣіі ромѣнеѣі, ачѣест вѣрѣват извѣтор де фѣрѣчѣреа ромѣнѣілор, маре меченат шѣ деосевѣт патрон ал латѣнѣтѣѣеі, дѣсѣфлѣдѣіт де драгостеа кѣтре лѣмпараеа шѣ кѣлтѣра тіпѣрѣіеіі школастѣче ромѣне, кареле пе лѣпѣгѣ дѣпалта пѣтере, аре тотдеодатѣ зпѣтѣ шѣ вѣна воїцѣт, кѣ де амѣѣѣнтѣл черчетѣнд, шѣ депѣліт дѣкредѣпѣндѣсе, кѣ дѣкѣионарѣіл латѣно-ромѣнѣѣ пѣ пѣмаї лѣпсеѣе кѣ тотѣл ромѣнѣілор, дѣр ле есте шѣ неапѣрат треѣѣіпѣчѣос; тѣ дѣндемпѣнѣ пе мѣне маї мѣкѣл сѣѣ фѣіѣ спре лѣкѣраеа зпѣі дѣкѣионарѣі латѣно-ромѣнѣѣ; кѣреї пѣрѣпѣтеѣі шѣ аша де фолосѣітоаре порѣнѣчѣі граѣнѣік шѣ вѣкѣрос аскѣлтѣтор фѣіпѣд, алесеїѣі дѣкѣионарѣіл чел маї вѣп шѣ маї поѣ латѣн, лѣкрат де профѣсорѣі дѣвѣѣцаѣі цѣрманѣі, дѣпѣ

*) Г. Г. Шѣнкаѣі зѣче дѣн Elogia sa XXV. дѣн картеа тіѣлѣлатѣ „Orodias; кѣ чѣлеѣѣрѣл Samuel Klein de Sad ар фѣі скѣрѣі“ Dictionarium Latino-Valachico-Hungarico-Germanicum, дѣр мѣі се паре, кѣ ачѣеста есте чел маї сѣс поменѣт, шѣ де тоѣі кѣпоскѣт „Lesicon Romanescu-Latinescu, Ungurescu-Nemtescu, тіпѣрѣіт ла Бѣда, 1825.

вестѣіѣіі лексѣкографѣі латѣнѣі Scheller, Forcellini, Bauer шѣ Kraft, де каре кѣѣажѣторѣл чѣлѣі а тот пѣтернѣік шѣ архѣпѣѣсторѣаскѣ вѣнекѣѣѣнтаре апѣкѣндѣтѣѣ, ажѣтат шѣ де алѣте дѣкѣионаре латѣне, шѣ пе лѣпѣгѣ тоате грѣѣтѣцѣіле зпѣі аша остѣнѣітор шѣ цѣганѣік лѣкѣрѣ*), дѣр дѣсѣфлѣдѣіт де фолосѣл че аре сѣізѣво-реаскѣ дѣнтрѣпѣсѣл, лѣкѣрѣнд кѣ маре рѣѣвѣт, шѣ осѣрдѣе, кѣ деосевѣтѣ непѣреѣетаре, кѣ скѣмпѣнѣ вѣгаре де сѣамѣт, неспѣѣѣ рѣѣѣдѣаре шѣ вѣрѣватѣ стѣрѣрѣе doringa адѣче ачѣастѣ мѣкѣѣ жѣртѣѣ пе алтарѣл паѣіеі мѣле, пѣ дѣпѣ кѣт чѣре треѣѣіпѣнда, шѣ тѣ сілеѣѣе дѣторѣіа, чѣі дѣпѣ кѣт м'аѣ ертат дѣмпѣрежѣрѣрѣіле шѣ слаѣеле мѣле пѣтерѣі, хаес mala sunt, fateor, fac meliora presor, ажѣпсеїѣі кѣ лѣкѣраеа лѣі апроапе де жѣмѣтѣте.

Кѣвалѣтѣдѣіле ачѣестѣі дѣкѣионарѣі латѣно-ромѣнѣ вор фѣі:

1. Ва фѣі о традѣчере акѣратѣ шѣ фѣделѣ дѣп чел латѣн, перѣтѣмѣндѣ нѣчѣі зп кѣѣѣнт аѣарѣѣ.

2. Ва кѣспѣінде дѣн сѣіне пѣмаї латѣнѣітѣтеа чѣеа кѣратѣ, пѣмаї чѣеа пѣнѣтрѣ авѣторѣіі класѣчѣі дѣп вѣрѣста де азр, варѣварѣісмѣі пѣ вор інтрѣ дѣнтрѣѣсѣл, де каре фѣіе че проѣіоѣіѣіе шѣ вѣрѣстѣ аре аї сѣі деосевѣіѣі варѣварѣісмѣі дѣн парте, карѣі пѣмаї еї сѣіпѣгрѣі, фѣрѣ латѣнѣітѣтеа класѣікѣ фoртеазѣѣ волѣѣте марѣі дѣнтреѣі**).

(Ва зрѣма.)

*) Quem dii odere . . . Lexica scribat.

Item: Siquem dura manet sententia iudicis olim; damnatum aerumnis; supplicisque caput
Hunc neque fabrili lassent ergastula massa,
Nec rigidas vexent fossa metalla manus.

Lexica contexat, nam caetera quid moror? omnes poenarum facies hic labor unus habet. (Scaliger).

**) Пѣнѣтрѣ варѣварѣісмѣі латѣнѣі аѣ скѣрѣіе мѣлѣіі дѣкѣионаре, дѣр чел маї нѣоѣі шѣ маї богат есте: „Glossarium mediae et Infimae latinitatis a Carolo Dufresne, domino Ducange, cum supplementis D. P. Carpentieri et additamentis Adelungii, digessit G. A. L. Henshel, Paris, VIII. Volum, in 4^o. pretium 256, franc. 1843.

F. Ludovic Hesshaimer

Ла „Лѣѣл алѣ“ дѣн Брашов

аре чѣісте а арѣта, кѣ шѣ естѣмп цѣіне де вѣпѣзаре тот фѣлѣл семѣндѣі де лѣгѣмѣі, шѣ іарѣш аша пѣтѣіта пѣмпѣнѣла пѣрѣѣреа ѣерде, трѣіфѣі де Лѣѣерпа, ѣарѣѣѣ франѣ. шѣ епѣглеѣ., семѣнде де папѣі де захар шѣ алѣі, апої кѣтѣѣа фѣлѣгрѣі де флорѣі рѣпѣтѣіте, кѣт ѣіоле ѣіпете, галѣене, рошѣіі, лѣѣѣоїе, іѣкоѣеѣе, ѣалсамѣіне, лѣпѣіне, карѣфе, тѣѣеросе, рѣнѣпѣкѣле, дѣсѣѣршѣт рѣѣѣчѣіпѣ де захар, мѣгдале де пѣтѣѣіт шѣ кѣрѣкѣѣете, дѣн преѣѣрѣі преа еѣтѣіне.

ПРЕѣѣЛ ВѣКѣТЕЛОР ДѣН БРАШОВ.

Дѣн банѣ де ѣалѣтѣ. Фѣѣрѣѣрѣіе 6. к. п.

	Фр.	Кр.
Гѣлѣата де грѣѣѣ кѣрат	9	—
— — — де мѣжлок	8	12
— — сѣкарѣѣ	5	18
— — кѣкѣрѣѣз	4	30
— — орѣз	3	48
— — овѣс	2	18